

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

1381

Resolució de finalització de l'avaluació d'impacte ambiental ordinària de l'expedient núm. 176A/2020, en relació al projecte d'explotació i restauració de la pedrera Carrossa II (379), TM Artà

Antecedents

En data 7 de setembre de 2020 té entrada ofici del Servei de Mines de la DG de Política Industrial adjuntant documentació relativa a l'inici d'avaluació d'impacte ambiental ordinària de l'explotació Carrossa II (379).

En data 22 de febrer de 2021, té sortida (RS núm. 3358/2021) ofici tramesa dirigit al promotor adjuntant-li l'informe tècnic d'esmena de deficiències signat en data 12 de febrer de 2021. El servei postal en data 26 de febrer de 2021 certifica l'impossibilitat de notificació al·legant com a motiu destinatari desconegut. En data 10 de març de 2021, té sortida novament (RS núm. 17371/2021) ofici tramesa dirigit al promotor (nova adreça de notificacions) adjuntant-li l'informe tècnic d'esmena de deficiències. S'informa del requeriment a l'òrgan substantiu, mitjançant ofici de 17 de febrer de 2021.

En data 29 d'octubre de 2021 té entrada ofici del Servei de Mines (identificador VALIB núm. 49732), al qual adjunta la documentació associada a la segona informació pública (BOIB núm. 92 de 10 de juliol de 2021) del projecte d'explotació, pla de restauració i estudi d'impacte associat de la pedrera Carrossa II (379).

En data 15 de novembre de 2021 entrada ofici del Servei de Mines (identificador VALIB núm. 53620), al qual adjunta documentació presentada pel promotor en resposta als informes i al·legacions rebuts.

En data 8 de febrer de 2022 s'emet informe proposta de finalització de la tramitació ambiental ordinària del projecte.

Fonaments jurídics

L'article 21 de la llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, estableix l'obligació que té l'Administració de dictar resolució expressa en tots els procediments i a notificar-la.

L'article 35 de la llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i l'article 17 de la llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, estableixen el contingut mínim del qual ha de constar l'estudi d'impacte ambiental.

L'informe d'esmena de deficiències de 12 de febrer de 2021 feia les següents consideracions:

1. Respecte a l'estudi d'impacte ambiental:

- Es justifica la Fase 0 de restauració com les actuacions realitzades en zona ANEI (21.150 m²) a l'extrem nord-oest i l'apantallament del marge de la carretera Ma-12. En aquest sentit cal recordar que la fase 0 de restauració s'ha de referir a actuacions pendents de dur a terme i d'execució immediata.
- No s'indica en què han consistit les actuacions de restauració executades en la zona Xarxa Natura 2000 (LIC i ZEPA amb codi ES0000227 Muntanyes d'Artà) i ANEI anteriorment esmentada.
- Tot i que l'activitat limita directament per la part oest amb espai Xarxa Natura 2000 (de fet hi ha una superfície d'espai protegit per XN200 inclosa dins l'àmbit de l'autorització minera), l'estudi d'impacte manca de la corresponent avaluació de repercussions establerta a l'article 35.1.c) de la Llei 21/2013.
- No hi ha cap proposta o justificació de no necessitat en relació a les mesures compensatòries que estableix el punt 6.c) 6º de la Disposició transitòria primera de la Llei 10/2014.
- Malgrat la ubicació de l'activitat en l'entorn més proper d'un espai de rellevància ambiental (XN 2000), l'existència d'habitatges als voltants de l'explotació i, una possible explotació futura mitjançant l'ús d'explosius (voladures). No hi ha cap estudi sonomètric que justifiqui que les emissions previstes o reals es troben dins els límits fixats per la normativa vigent.
- No hi ha referències als efectes sinèrgics o acumulatius amb altres activitats pròximes com poden ser el centre de tractament de residus annex a la pedrera o fins i tot altres activitats extractives de la zona.
- Es presenta un calendari d'execució (explotació) amb dades de volum de recurs mineral a explotar que no s'ajusten a l'establert a la Resolució de regularització.

h) S'indica que a l'àmbit de l'autorització minera es localitza una instal·lació de fabricació de formigó fent constar que ha estat considerada des del punt de vista d'impactes. En aquest sentit no hi ha cap referència a la descripció d'aquesta activitat (ubicació, consum de recurs mineral, consum de recurs hídric, emissions, estat d'autorització APCA...etc) i la seva relació amb l'explotació, no es reflecteix com a tal a la matriu d'impactes i no hi ha cap consideració pel que fa al seu desmantellament ...

i) La matriu d'impactes no reflecteix les activitats de la fase d'explotació, només consta la fase de restauració. De la mateixa manera que no hi ha referències als impactes associats al desmantellament de les instal·lacions i de l'establiment de benefici (planta de tractament i planta de formigó).

j) L'annex d'incidència paisatgística manca d'imatges o simulacions que reflecteixin l'estat que tindrà l'activitat (en planta i perfil) al llarg de cadascuna de les fases d'explotació i restauració plantejades.

k) No hi ha referència a la vulnerabilitat del projecte davant riscos d'accidents greus o de catàstrofes ni tampoc informe justificatiu sobre la no aplicació d'aquest apartat al projecte que estableix l'article 35.1d) de la Llei 21/2013.

Es recorda que l'annex VI de la mateixa llei refereix al punt 7 la vulnerabilitat del projecte.

l) No hi ha referència a l'annex d'estudi de l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, les emissions de gasos d'efecte hivernacle i la vulnerabilitat del canvi climàtic que referia l'article 17 la Llei 12/2016, i que ara refereix l'article 21.2 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret Legislatiu 1/2020 de 28 d'agost.

m) Pel que respecta a les mesures preventives, correctores i compensatòries cal recordar que a l'annex VI de la Llei 21/2013 s'indica que: "El pressupost del projecte inclourà aquestes mesures amb el mateix nivell de detall que la resta del projecte, en apartat específic, que s'incorporarà a l'estudi d'impacte ambiental".

n) En relació a la restauració proposada, l'alternativa 2 consistent en un rebliment generalitzat fins a assolir la cota del terreny circumdant (aproximadament 210 m), resulta la més favorable. Aquesta alternativa suposa una necessitat de volum de 6.427.360 m3 procedents d'estèril d'explotació, inerts d'excavació i desmunts i RCD de planta de triatge. No obstant això, no se justifica la disponibilitat d'aquest volum de material per la qual cosa es considera no acreditada la viabilitat tècnica del pla de restauració.

o) En relació a l'aflorament del nivell freàtic a l'interior de l'explotació i a la possible afecció a les aigües subterrànies, es considera necessari que els projectes (tant d'explotació com de restauració) i l'estudi d'impacte ambiental assumeixin i s'adaptin a totes i cadascuna de les recomanacions establertes a l'estudi hidrogeològic en vista de la vulnerabilitat extrema resultant.

2. Respecte als projectes:

a) Les dades relatives al volum de recurs d'explotació previst (4.589.730 m3) no es corresponen amb el volum autoritzat (3.353.191 m3) que consta a la Resolució de regularització.

b) El contingut dels projectes no s'ajusta al que estableix l'article 15 de la Llei 10/2014: No hi ha apartat o annexe referent a la geologia del dipòsit, no hi ha cap estudi geotècnic que justifiqui l'estabilitat dels talussos d'explotació actuals i previstos ...

c) La documentació gràfica i planimètrica del projecte d'explotació es considera insuficient (desenvolupament per fases, perfils, ubicació d'establiments de benefici, instal·lacions auxiliars....etc) mentre que la del pla de restauració és inexistent.

En aquest sentit es recorda que la planimetria ha de permetre tenir un coneixement de l'evolució de l'activitat, tant en planta com en perfil, al llarg de les fases plantejades.

d) Atès el temps transcorregut des de l'inici de l'activitat (aproximadament 30 anys) es considera oportuna i necessària l'elaboració d'una actualització dels projectes, tant d'explotació com de restauració així com de la seva planimetria associada.

3. Respecte al tràmit de consultes no s'han tingut en compte a les següents Administracions públiques afectades:

- DG d'Espais Naturals i Biodiversitat. Departament de Medi Natural. Servei de Planificació al Medi Natural, per l'afecció a un espai Xarxa Natura 2000.

- DG de Residus i Educació Ambiental. Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus. Servei de Residus i sòls contaminats, en base a l'establert a l'art. 53.1 de la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears.

Vistes les deficiències detectades es va realitzar requeriment d'esmena, d'acord amb el previst a l'article 40.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, que estableix:

L'òrgan ambiental ha de fer una anàlisi formal de l'expedient d'avaluació d'impacte ambiental i comprovar que està complet.

Si d'aquesta anàlisi en resulta que no consten en l'expedient els informes que preveu l'apartat 37.2, o que la informació pública o les consultes a les administracions públiques afectades i a les persones interessades no s'han fet de conformitat amb el que estableix aquesta Llei, o que l'estudi d'impacte ambiental elaborat pel promotor és incomplet per omissió d'algun dels apartats específics que preveu l'article 35.1, l'òrgan ambiental ha de requerir a l'òrgan substantiu que esmeni l'expedient en el termini de tres mesos, i queda suspès el termini per a la formulació de la declaració d'impacte ambiental.

Si, transcorreguts tres mesos, l'òrgan substantiu no ha remès la informació sol·licitada o si, una vegada presentat l'expedient, segueix estant incomplet, l'òrgan ambiental ha de donar per finalitzada l'avaluació d'impacte ambiental ordinària i ha de notificar al promotor i a l'òrgan substantiu la resolució de terminació. Contra aquesta resolució es poden interposar els recursos legalment procedents en la via administrativa

i judicial, si s'escau.

Vista la documentació presentada en resposta al requeriment efectuat, en data 8 de febrer de 2022 s'emet informe proposta de finalització referent a la tramitació ambiental ordinària del projecte, que indica:

En vistes de la nova documentació aportada i sotmesa novament a informació pública i consultes (BOIB núm. 92, 10 de juliol 2021), s'observa que:

1. No es planteja cap fase 0 de restauració de caràcter immediat. La primera fase de restauració prevista té un termini d'execució de 5 anys.
2. No hi ha cap indicació de les actuacions de restauració executades a la zona d'ANEI (21.150 m²) de l'extrem nord-oest.
3. No hi ha cap apartat específic en relació a l'avaluació de repercussions del projecte sobre espais de Xarxa Natura 2000 (art. 35.1.c, de la Llei 21/2013).
4. No hi ha cap referència a les mesures compensatòries que estableix la DT1^a (punt 6.c) 6°) de la Llei 10/2014.
5. No hi ha cap estudi sonomètric justificatiu de les emissions acústiques derivades dels mètodes d'extracció del recurs (voladures i mitjans mecànics) i de la resta d'actuacions associades a l'activitat.
6. No hi ha referències en relació als efectes sinèrgics o acumulatius que representen altres activitats (centre de tractament de residus), explotacions mineres i fins i tot establiments industrials (planta de formigó) ubicades tant a l'entorn del projecte com dins el seu propi àmbit.
7. De les 6 fases de restauració projectades (3, 4, 5, 6, 7 i 8), l'annex d'incidència paisatgística només mostra imatges de l'estat actual de l'activitat i del previst a les fases 3, 6 i 8.
8. Pel que fa al volum d'inerts necessaris per a la restauració (4.329.169 m³) segueix sense justificar-se la seva disponibilitat i en conseqüència, es considera que no acreditada la viabilitat tècnica de la restauració. En aquest sentit cal tenir en compte que, dels materials plantejats (estèrils, inerts d'excavacions i enderroc i, RCDs de plantes autoritzades) la pròpia activitat només pot justificar un volum total aproximat de 31.000 m³ (2% del recurs pendent d'explotació), mentre que el volum anual d'inerts necessaris és de l'ordre de 120.000 m³.

Adicionalment cal tenir en compte que:

1. Part de l'activitat (zona oest) es troba dins l'àmbit de la proposta de l'ampliació del Parc Natural de la Península de Llevant, la qual abasta, entre d'altres, la part terrestre del LIC i ZEPA ES0000227 Muntanyes d'Artà. En aquest sentit es recorda que el Consell de Govern, en data 12 d'abril de 2019 (BOIB núm. 48 de 13 d'abril de 2019), va acordar l'inici del procediment d'elaboració del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Península de Llevant i de l'ampliació del Parc Natural de la Península de Llevant i, per tant, és d'aplicació el règim de protecció cautelar establert en l'article 8 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

2. S'han trobat incongruències varies a la documentació com és el cas de:

- a) A la planimetria es projecten dues fases d'explotació representades com F2 i F3, no obstant això, el calendari del projecte recull fases com F3 i F4.
- b) El pla de restauració, a l'apartat de sembres, refereix la pedrera de Can Rosselló (Palma) que no es correspon amb la de l'objecte dels projectes.
- c) Segons el calendari d'explotació i restauració actualitzat, les fases 0,1 i 2 consten com a completades.

No obstant l'anterior, a les imatges de l'annex d'incidència paisatgística que mostren l'estat actual, així com les observades en diferents visualitzadors (IDEIB, Google Earth) es veu que en aquestes fases (0, 1 i 2), encara no s'ha realitzat la revegetació projectada (entre d'altres la plantació de pins, llentiscles o mates i ullastres per a un total d'uns 1.000 individus).

Finalment, a les conclusions, després de fer referència a l'article 40.1 de la llei 21/2013 a les consideracions jurídiques, es proposa la finalització de l'avaluació del projecte.

Atès tot l'anterior s'ha de concloure que no ha estat aportada tota la informació que es requeria a l'informe de 12 de febrer de 2021, necessària per poder realitzar una adequada avaluació del projecte.

Especialment, cal posar en relleu que no s'ha completat l'estudi d'impacte ambiental amb un apartat específic per a l'avaluació de les repercussions del projecte en el lloc Xarxa Natura 2000, tenint en compte els objectius de conservació de l'espai, com exigeix l'article 35 de la llei 21/2013. Així, l'estudi d'impacte ambiental sotmès a informació pública i a consultes no disposava de tota la informació que exigeix l'esmentat article.

En conseqüència, d'acord amb l'article 40.1 de la llei 21/2013, l'òrgan ambiental ha de donar per finalitzada l'avaluació d'impacte ambiental ordinària i ha de notificar al promotor i a l'òrgan substantiu la resolució de terminació.

L'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, estableix que són competència del president de la CMAIB totes les que la legislació vigent assigni a la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sense precisar-ne l'òrgan i que no estiguin expressament atribuïdes al ple de la CMAIB en l'article 9.

Per tot això, vist l'informe amb proposta de resolució de 8 de febrer de 2022, dict la següent:

Resolució

Declarar la finalització del procediment d'avaluació d'impacte ambiental ordinària del projecte d'explotació i restauració de la pedrera Carrossa II (379), TM Artà, d'acord amb el previst a l'article 40.1 de la llei 21/2013.

Notificar aquesta resolució al promotor i a l'òrgan substantiu.

Palma, 8 de febrer de 2022

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

